

Trực-Truyền khi bảy giờ "mười
mười" mấy tuổi sắc mào ón hơn
không khác gì một người con gái
đẹp, chính đang lúc có thể già dặn
lắm con gái được. Về nhà thấy cô
già làm con gái, chiều bữa ấy, có một
người con gái mới che khăn lượt
thăng vào nhà có Mã-Bội-Tề thuê
mà hỏi thăm. (Từ là Trực-Truyền
đã hình đó vậy.) Mẹ già một mình

Bên giờ ông Trần - bà - Vĩnh dọc ngân-sách về khoản thu - y canh-nông và y-tế. Hội - đồng nghe xong không nói đến gì, vì không rõ thì giờ mà xét cho kỹ.

Quan Chánh Tòa Nhì nói: Bấy giờ muốn giao nhân văn thư cho mau, và cho tiện sự làm việc, thì hội-dồng cần phải có phòng giấy thường xuyên. Quan Khâm có xin một số tiền để làm nhà ấy mà chưa có tiền.

Nay hội-dồng nên thuê tạm một cái nhà ở nhà nước để làm văn thư. Ở nhà ấy nhà nước sẽ cấp tiền thuê. Ở nhà ấy nhà nước sẽ cấp tiền thuê. Ở nhà ấy nhà nước sẽ cấp tiền thuê.

Hội - đồng có xin Tòa Khâm tư cho các quan Công-sứ các tỉnh, cứ mỗi năm giao cho các ông đại-biểu các tỉnh, mỗi ông một bản dự trù công tác về lĩnh ấy.

Đ giờ Hội-dồng giải tán.

Le Président: HUYNH-TRUC-KHANG
Les Secrétaires: NGUYEN-DON-QUÊ
TRẦN-BÁ-VINH.

Y-Kiến của nghị-viện trả lời về vấn đề thuế hương-gia-tài

Thứ thuế này, thì hành ở các xứ khác, lợi hại thế nào chúng tôi không dám bàn, còn về xứ Trung-kỳ, thật là một điều rất có hại cho dân mà không lợi cho nhà nước, vì những cơ sở này:

1- Về đang cai trị tình hình hiện tại. - Xứ Trung-kỳ này từ những bất động sản thì có thuế tự sở sách, còn những động sản thì không biết bằng cơ vào đâu mà xét cho đích xác, nay đánh thuế di sản thì phải bất lý dịch khai trình, phải viên kiểm-sát, tất sinh ra những điều phiền nhiễu. Bọn gian hào hoạt, lại ít nhơn đó mà làm đều ưc hiệp và không công bình, làm cho dân trở quy oan nhà-nước.

2- Về đang kinh tế sinh đều ngân trổ. - Dân xứ Trung-kỳ về việc buôn bán nghề nghiệp chưa được mở mang, chỉ ăn chờ phần nhiều trong ruộng đất; nay lập thuế ấy thời chỉ kẻ nong-dân lại thiếu-thu phần nặng, người ta nghĩ rằng: có của làm vậy cơ mưu lợi luy đen con cháu, vì lẽ tư nhĩ đã nói trên; rồi phần nhiều người chôn bạc đầu tiền không dám đem ra mà kinh-dinh việc gì, (như bất động sản không thể đầu được thì không ai muốn đầu ruộng đất, khai khẩn, cất nhà v.v...) Đường kinh tế trong xứ không mong gì tiến tới, mà lại một ngày một sa sút lần lần. Như vậy không những thiệt hại cho các nhà có của mà lại khổ cho các dân nghèo không việc làm mà sanh nhai.

3- Về đang luân-lý tôn-giáo sinh đều bình đẳng. - Theo luân - lý nước Nam, đều hiểu thảo với cha mẹ là cái đầu trước nhất trong

vòng tôn giáo. Thường trong khi có tang cha mẹ không được chia gia tài (nghĩa là: cha mẹ còn trong ba năm không được chia gia tài), người nào phạm đến luật cấm này là phạm vào luật cấm. Nếu hội đồng cho là người bất

Nay lập ra thuế này thì trong khi cha mẹ mới chết mà đã có quan lại về khám sát, hào lý tới phiên nhiều, anh em bà con kiện lẫn nhau, những người trong nhà tang phải lo việc khai trình, cúng cấp, đối nại thật là một điều khổ hai. Lại có nhà rui gặp trong một năm đến đôi ba lần như vậy. (Ví dụ: cha chết để gia tài cho đứa con một, cách ba tháng đứa con chết, nó để gia tài cho vợ nó, cách hai tháng vợ nó chết, nó để gia tài cho con nó, thế là trong vòng chưa đầy một năm, mà đã có ba lần chịu thuế gia tài.)

Nước Nam mấy ngàn năm nay, lấy cái gia tộc luân lý làm cơ sở, trong gia đình mà không yên lặng thì cuộc trị an trong xứ cũng không được vững bền.

Mấy cơ trên là đều quan hệ lớn, còn nhiều điều bất tiện khác, chúng tôi không thể kể xiết, vậy phải đem thuế hương-gia-tài mà thì hành trong xứ này bây giờ, thì thật là một điều có hại mà không lợi, nhà nước đã hỏi ý kiến chúng tôi, chúng tôi xin đem lời này thật bày tỏ, nhờ chính-phủ xét cho.

(Còn nữa)

Huê le 25 juillet 1927
Le Président, HUYNH-TRUC-KHANG
Les Secrétaires, NGUYEN-DON-QUÊ
TRẦN-BÁ-VINH.

Đông - phương và Tây - phương

Bàn về văn-minh Đông-Tây xưa nay trên tờ báo đã lớn biết bao lần, nhưng trong hàng sách đã lớn biết bao nhiêu giấy, thiếu gì của nhà đại-học-giả đã nghiên-cứu lại còn chưa thấu-triệt hay sao, mà nay tôi còn phải bàn thêm. Trong các phái ý kiến nhiều cách khác nhau: người thì nói văn-minh Đông-phương chuộng về tinh-thần, văn-minh Tây-phương chuộng về vật-chất; người thì nói văn-minh Âu-châu đã tiến đến thời-dại khoa học cực-thịnh mà văn-minh Á-châu còn mờ mịt ở trong đêm tối Trung-cổ; lại có người nói văn-minh Á-châu từ cổ-dại đã đạt đến những tầng-tiên-việt cao-thượng mà văn-minh Âu-châu mãi đến nay còn chưa thoát-ly được cái tinh-cách giả-mạo. Nghi-luận phân-ván làm vậy thì biết ai phải biết ai trái mà theo bây giờ.

Thôi! không biết đâu mà theo thì ta xóa hẳn đi ta bán lại. Đã xóa đi bán lại thì có nên theo giáo đường đi không? Nếu lại theo cũ thì cái kết cục tất nhiên cũng như cũ còn

có ích gì? mà phân-ván như thế con biết thế ai được. Xét ra thì có một điều ấy mà sơ dĩ-y kiến dĩ-dòng như thế là vì người thì lấy tôn-giáo làm căn-cứ, người thì lấy văn-hóa làm căn-cứ. Người thì lấy tôn-giáo làm căn-cứ. Hay giờ không muốn theo cũ thì phải đứng ra phương-diện khác. Vậy tôi sẽ đứng về phương-diện nhân-loại học.

Nhân-loại-học! cái học thuyết to tát thay! khó khăn thay! tôi có phải nhà học chuyên môn đâu mà dám nghiên cứu về điều đó. Nhưng không! xin hãy gắng xem xong thì sẽ thấy phương-pháp của tôi giản dị vô cùng.

Trong nhân-loại-học tôi chỉ lấy hai điều làm căn-cứ, một là cốt cách người, hai là lòng là người.

Ái cũng biết có người to cao, có người nhỏ thấp. Những nhà địa chất học, những nhà cổ sinh vật học đã thường thấy hoặc trong hang núi, hoặc dưới đất đào lên những bộ xương người xưa so với xương người bây giờ thì to hơn nhiều lắm. So các bộ xương họ tìm được với nhau lại thấy có bộ to bộ nhỏ không đều, mà xét các chất đất như đất sét, đất hỏa-diệm-sơn ở từng này sánh với chất đất ở từng kia, xét các đồ dùng như búa, rìu, đèn ở trong hang kia sánh với đồ dùng ở trong hang nọ thì họ nghiệm được rằng cái thời gian càng xưa bao nhiêu thì bộ xương càng to cao bấy nhiêu. Vậy thì ông thủy-lò của ta ắt là to lắm; cái người không-lò tục truyền ta thường nói thì xưa cũng có chứ không dẫu! Dân dấn thêm văn-minh thì cốt cách lại nhỏ bớt đi, cái trí não mở mang bao nhiêu thì cái thể chất lại bé lại bấy nhiêu, trái nẩy ưc năm mà mới đến cái cốt-cách của ta bây giờ.

Xét về hiện tại cũng vậy. Người da đen da đỏ có phải người nào cũng to lớn mạnh mẽ hơn là người da trắng da vàng không? Ai không đi đến đâu chỉ đợi ngày chủ nhật linh lấy ra chơi mà so sánh một người da đen da đỏ với một người da trắng da vàng không? Ai không đi đến đâu chỉ đợi ngày chủ nhật linh lấy ra chơi mà so sánh một người da đen da đỏ với một người da trắng da vàng không?

Lại nói về lòng thì ai cũng biết là da mình có hàng mấy triệu cái lỗ nhỏ nhỏ để thoát mồ hôi, mà lỗ nào cũng có một cái lông còi. Trời đất sinh ra muôn vật là chủ để tạo hóa có cái huyền diệu không cùng nên đã lựa theo cái sở-nhu của mỗi loài mà gia cho cái sở-năng. Như con thú rừng không có khí giới để kiếm ăn và chống lại với địch-cửu thì lại có nanh, có vuốt, có sừng, như con thú kia bên yếu thì lại có chân chạy nhanh như gió, như con cá kia không cần không cánh thì lại có vì dề bơi. Cũng bởi cái nguyên lý ấy mà đời thượng cổ, khi người còn ở thời đại sơ-tiên, tri-não chưa mở mang, kỹ nghệ chưa phát minh được gì, nghĩa là đương thời đại giữa tạo hóa tương tranh thì chỉ biết ăn trái ăn cây, núp ở các nơi hang đá, còn che mưa che gió thì thân mình đã có lớp lông rậm và giải. Người khi ấy e còn gớm gớm hơn

con khỉ con vượn bây giờ nữa. Sau dần dần biết lấy lá cây rồi đến vỏ cây để che lạnh thì lông ở mình lại theo đó mà ngắn và thưa đi.

Một ngày thêm một văn minh, đến lúc biết dùng gai, dùng dây, dùng tờ thì lông ở mình lại càng ngắn và thưa lắm, mãi cho đến bây giờ thì lông chỉ còn để che cho lỗ mồ hôi mà thôi chứ không thể che gió che mưa được nữa.

Xét về hiện tại cũng vậy. Ta thử so người Phi-châu, Úc-châu với người Á-châu, Âu-châu, ta sẽ tức khắc thấy rằng hai giống trên tóc râu lông lá xồm xồm hơn hai giống dưới, ấy cũng bởi lẽ một bên đương còn giữ-màn, chưa biết dùng tờ dùng lụa, dùng ni dùng chiến để che mình, mà phải nhờ cái lông của tạo hóa gia cho, còn một bên thì văn-minh đã phát đạt, những đồ như-yếu tự mình dùng nguyên-liệu của tạo hóa mà chế lấy được cả nên không cần phải có lông.

Kết luận. - Xem trên đó thì loài người càng văn-minh chừng nào thì cốt cách càng nhỏ lại mà lông lá cũng thưa đi. Lấy điều ấy làm tiêu-chuẩn để tỷ-lệ hai cái văn-minh Đông-Tây, Á-châu với Âu-châu thì khác rõ ràng Á-châu văn minh hơn Âu châu. Nay ta thử so một người Anh, người Đức, người Pháp với một người Nhật, người Tàu, người Nam thì sẽ thấy ngay rằng người trên thì cốt cách thô-khích, tóc râu nhiều, cùng là lông tay lông nách, lông bụng lông chân xồm xồm đến lột, còn người dưới thì cốt cách thanh nhả, tóc thưa râu ít, và cả thân thể thì lông chỉ loang thoáng mà thôi. Người Á-châu thực văn-minh hơn người Âu-châu vậy.

Hoa-trung.

Hài đàm

Đền trời thấy cất đi đâu?

Một quan Huyện tới đi nhà tiên về, đi qua một con đường tối lắm, không biết lối mà đi, gọi người trong nhà đem đèn ra rước. Trong nhà đèn nào cũng tắt, có câu con năm tuổi đương cầm cái đèn giấy đi chung quanh sân. Bà Huyện nói: « Ừ ời, con đưa cho thằng bếp mượn đèn ra rước thầy, đi con! » - Thôi, đèn tối tôi chơi, thầy có đèn rồi.

- Thầy có mang đèn đâu?
- Không, thầy có đèn trời rồi.
- Sao con biết?
- Hôm trước tôi thấy có người bầm với thầy rằng: « quan lớn là đền trời ngài soi đèn cũng thế ». Thế thì đền trời của thầy thầy cất đi đâu, không soi được từ nhà tiên vào đây hay sao? » Câu út vừa nói chưa dứt lời thì nghe tiếng kêu rầm rĩ ở mạn đường sau, chủ Bep đặc lấy đèn giấy chạy ra, thì thấy quan vừa rên vừa dủ oạ, vì rằng đền trời đã bỏ xuống đất.

HỒ KHÊ

Y-kien quan thông-chê Foch

Hồi tháng juillet, một nhà phóng-viên Báo Anh đến hội đàm với Thống-chê Foch, ngài nói đại khái rằng: cuộc chiến-tranh tương-lai cũng độ 15 hay 20 năm là có. Tất cả thế giới đều dự vào, mà không những dân ông thời, cả dân bà trẻ con cũng đi đánh nữa. Chiến-trường thì không những ở đất, cả ở mặt biển và trên không cũng có. Tàu bay thì không đánh chiếc một như trước, sẽ có từng đội thật to... Sự chiến-tranh không bao giờ hết được, nhưng có một điều là càng ngày càng sửa bớt đi, vì chiến tranh sau này sẽ chết hại và phí-tồn nhiều lắm.

Ồi! Hòa-bình là cái mộng-tưởng hay sao?

VIỆC THẾ-GIỚI

A - ĐÔNG

TÀU

Hàn-Khẩu với Nam-Kinh. - Theo tin Thương-hải ngày 8 août thì có tin ở Vũ-hồ gửi nói rằng cánh Hán-Khẩu và cánh Nam-Kinh đã kết ước giảng hòa. Các đội quân của Trương cho đi đánh Hán-Khẩu chừng nay mai sẽ giữ về Nam-Kinh.

Được tin này thì nhân dân ở Nam-Kinh đều nhón nhào, trong các phố đông dân cư có xảy ra vài sự xô-xát xung đột.

Thời-cước. - Hội Pháp-chế-ủy-viên của Chân-phủ Quốc-dân đã quyết-nghị việc tổ-chức viện giám-sát gồm 5 người ủy-viên Trong viện chia làm 4 sở: 1) Sở Đan-lặc, 2) Sở Quan-lại trừng-giới, 3) Sở Hành-chánh 16-tung, 4) Sở Sát-kế.

Tướng-giới-Thạch đã hạ-lệnh dời trường Quân-sự học-hiệu ở Hoàng-phổ (Quảng-dông) lên Nam Kinh.

Ở Quảng-châu tỉnh-linh-mỗn ngày mới khỏ, bọn cộng-sản thường ném trái-phá trong thành phố. Nhiều người trong chính-giới và các thân hào phú bỏ đi Hương-cảng và Áo môn.

ở Hàn-khẩu thì Đại-biểu của Bô-lô-dinh (Bo-rodine) tuyên-bố nói cái tin đồn rằng Bô-lô-dinh không dự cuộc Cách-mạnh Trung-hoa nữa là sai. Viên lý lại nói rằng các tin ở Thượng-hải đến là không đúng cả.

Ở miền Bắc thì phái Sơn-tây và Phụng-thiên có dự-thảo một tờ hiệp-dồng thảo-hiệp, hai bên quyết định bãi trừ cộng-sản rồi sẽ bàn đến chính trị sau.

Tin chiến-tranh. - Các đội Nam-quân đánh nhau với các đội Hắc-quân được luôn mấy trận, đã chiếm được thành Mông - Âm, Tề - ninh và Nam-dịch.

Phụng-ngọc-Tướng thấy quân Trương - tôn-xương thua luôn mà quân Trương-giới-Thạch tấn lên rất mau, nên muốn thừa thế đánh thẳng vào Bắc-kinh, đã hạ-lệnh cho các quân-đội qua sông Hoàng-hà, hiện hai đội quân Phụng đã đánh với quân Phụng-thiên, quân Phụng (thua chạy nhào nhào cả. Trích-dại Chương (quân Phụng) đã đem quân kỵ đánh lại được quân Sơn-dông ở Định-bảo và Hà-trạch rồi do huyện Đông-minh qua sông tiến đánh Đại-danh.

Ở Giang-tô thì đội Nam-quân do tướng Hạ-diệu-Tô và Phoi yam đã tới Chui Chow, chỉ nay mai sẽ ra trận. Trong địa-phận Giang-tây thì Nam-quân và Bắc-quân đã đánh nhau ở Cửu-giang.

Báo Arip lại mới đăng tin ở Bắc-kinh rằng ở trấn Từ-châu phủ Bắc-quân đánh được Nam-quân thua to lắm Nam-quân đã phải bỏ Nam-Kinh chạy, có lẽ Trương-giới-Thạch bị thương.

NHẬT

Nhật-hoàng đi dự cuộc tuần-dương 15 ngày mới trở về Yokosuka từ tư trước.

Một Hội-dồng ủy viên do Chanh-phủ cử đã bàn đặt một công-ty thực dân riêng ở Mãn-châu và Mông-cô theo qui-mô các sở của công-ty xe-hỏa Nam-Mãn-châu. Chanh-phủ cũng sẵn lòng tán-thành sự lập một công ty thực-dân ở Nam Mỹ-Châu.

Các công-ty kéo sợi của Nhật ở Gao định bắt đầu từ mùa một Septembre thì sẽ đình-công. Về Vấn đề giao hai bộ Lục-quân và Thủy-quân cho các Thượng - thư về bàn văn thì các chính-giới Nhật nay định bàn rõ ràng lắm.

(Arip des 11, 12, 13 août)

PHI LUẬT TÂN

Với có tin ở Boston rằng Tổng-đốc Phi-luật tân là Đại-ủy Wood đã tạ-thế.

Các chính-giới nói rằng quan nguyên Thượng-thư Bình-bộ là M. Henri Simson sẽ kế quan Tổng-đốc Wood. M. Jimson trước đã điều-tra kỹ càng về tình-linh Phi-luật-tân, đối với các vấn-đề hiện-thời ở Phi-luật tân chắc ông sẽ giải-quyết theo ý-hướng của nguyên-Tổng-đốc.

Chanh-phủ và báo-giới Mỹ đều tỏ ý tán-thành về việc cử M. Simson

coi nhà, thấy một người con gái đẹp đến độ cứ thì thì mớ héra ngay. Khi Thái dug vào mu thấy là một người con gái, lấy khăn che mặt thì có lòng nghĩ ngợi, dấy ra không cho vào, nhưng người ấy cứ vào cho được, vào rồi tự gài then cửa mà khóa lại và nói liền rằng: « Bà Cách-Đức-Ty ơi! xin Bà sẽ-se-cher. Mu. Giá nổi giận, có nghĩ có hời mà quát lên rằng: « mấy sao lo gan giát xông vào nhà người ta như vậy, mấy nói lên ngay, nếu không, tao gọi cảnh-sat bắt giải tới quan liền chứ! »

— Bà Cách-Ty-Đức-ôi! Tôi lại đây là có một việc cần lắm, xin Bà đừng ngại gì.

— Mấy là người lạ, tao không biết, đi đi!

— Tôi với nhà này là quen lắm, cả cô Ba là lạ tôi thôi.

— Vậy à! vậy thì có muốn thăm ai?

— Tôi muốn hỏi chuyện Bà đây.

— Có cô quen biết gì tôi không? phải nói mau đi.

— Tôi không phải người lạ đâu, chính là bạn thân thiết với chủ nhà Mũ-cô-nương hiện nay không may đương bị ưc oan khuất đó, tôi biết rõ cô là người vô tội, nhờ Bà giúp tôi, thì tôi cứu cô khỏi oan ngay.

— Có chắc làm được việc ấy à?

— Chắc được.

— Tôi không kể có là người thế nào song tôi nói thật, cho cô biết, đầu cô có giúp được việc cũng không có ai là người trở ưc có nữa. Mạn lời câu ấy, xem bộ thành thực, ai nghe cũng phải động lòng. Thái duy dấn cưỡi thẳm rằng khổ mà cũng cảm tấm lòng trung hậu ấy.

CHƯƠNG THỨ NĂM

Thái duy dấn Bà Già nói xong, thông thả thưa rằng: Bà còn muốn nói chuyện gì nữa không? Bà không biết rõ cho tôi đây biết rõ lắm.

Mụ Cách-Đức-Ty nói rằng:

Tôi không biết cô là người ở đâu, nên tôi muốn xem mặt cô cho biết.

song tôi giống như cô quen có, tôi chắc cô có dính-dấp đến việc cô Mã-bôi-Tê chứ không khùng.

Thái duy dấn nghe lời nói ấy rất lấy làm lạ, xem trong tình hình mụ nói, như là nói với một người quen, mụ nói với con gái tôi, chắc là có dính-dấp đến cái án này.

Thái duy lại giả giọng dấn bà yếu đuối mà trả lời rằng: Bà Cách-Đức-Ty-ôi! tôi nghe lời bà nói, tôi kinh lạ lắm, không hiểu vì sao?

— Tôi chẳng biết cô kinh lạ điều gì, song tôi chỉ cần biết mặt cô thôi, thôi tôi đã biết rồi, bữa trước cũng có một người con gái, cũng mang khăn lượt-lót thẳm có Mã-Bôi-Tê tôi, rồi mấy ngày mới có cái việc quái lạ đó.

— Bà nói thế chứ! tôi lại đây là chính vì tình bạn mà lại đó.

— Thế thì cô là gì, đã người ngay thì cần chi mà phải che mặt lại. Lấy khăn đi nào!

— Bà thôi không biết tôi đâu.

— Biết không biết mặt tôi, có hơi lấy khăn đi xem nào.

— Cần gì mà Bà phải xem?

— Tôi không nghe thì đi đi, tôi không muốn nói chuyện với người dẫu mặt nữa.

Thái duy bất đắc dĩ phải hé khăn lên, Mụ Già nhìn kỹ hồi lâu, rồi nói rằng: thật tôi chưa thấy bao giờ.

— Tôi đã nói từ trước kia mà.

— Vậy thì cô là ai?

— Tôi đã trình trước, tôi là bạn có Mã-nương nhà đây chứ ai.

— Có loạn làm thế nào mà cứu mã-nương được?

— Tôi phải tìm được tên chán phạm đó chứ gì.

— Việc ấy cũng không khó, tôi biết có làm được: chỉ tôi quan tự thụ nhận chứa mình là người chán phạm là đã.

Không phải thế, song Bà có muốn có chủ nhân bà được thì Bà giúp cho tôi một điều: có Mã-nương đem bạc giấy dùng, có biết

là giả hay không? tôi chắc rằng cô không biết là giả.

— Ừ phải, tôi cũng chắc rằng cô không biết là giả.

— Những đồ của cô mua, có phải là đồ cô thường dùng hay không?

— Tôi không biết, vì đồ cô mua không đem về đến cửa.

Thái duy nghe nói mừng thầm nói rằng: thế thì chắc là đồ ấy chờ lại cho người con gái là người có tôi tham có đây, người con gái ấy cũng che mặt khăn lượt như tôi, mà không dám nhắc khăn ra cũng khá nghĩ lắm.

— Có này thành thật! không thể sao mà tôi biết vậy, tôi xem người con gái ấy, bộ dạng cũng tung llich cũng đáng nghĩ lắm.

— Thế thì người con gái tôi đây, trước một ngày rồi có Mã-nương mời đi mua đồ có phải không?

— Không, trước độ hai ngày, vì có chủ nhân tôi ngẫu nhiên bị bệnh, không đi được, đến ngày thứ ba, giấy được, mới đi mua đồ, cứ như

g tôi xem thì có chủ nhân tôi thật không biết là giấy giả, và mua đồ cũng không đem về, thì cũng không lấy đồ ấy làm gì trong, những chuyện tôi thấy như vậy, tôi đã khai rõ cho những nhà Trinh-thám cả rồi. Vậy tôi nói với cô, cũng khi không phải, song cô không phải là Trinh-thám thì cũng không can-ngoi gì.

— Tôi xin hỏi Bà một điều: có chủ Bà là người vô tội, sao lại có ý không chịu cái biện đều oan minh là tại cơ gì?

— Có ấy thật khó hiểu lắm, song tự tôi xem ra thì giống như có lý có ý muốn cứu hộ một người nào cho khỏi bị tội, còn như vì lẽ gì mà có phải đánh lừa mình đi để cứu người ấy thì tôi không biết được.

— Hoặc giả người ấy là tình nhân của cô chăng?

— Phải đâu, có chủ tôi không có ai là tình nhân cả.

— Thế thì người ấy là anh chàng?

(Còn nữa)

AU MỸ

PHÁP

Hai nhà phi hành Levine và Drouhin đã ký từ hợp đồng nhất định dự cuộc bay từ Ba-lê (Paris) tới Nữ vương (New York) sẽ dùng tàu « Miss Columbia ».

Hai anh em nhà phi hành Vitrolles đã từ Kovo (Balan) tới thẳng Bourget, không nghỉ chỗ nào. Có tin rằng ở trường tàu bay Bourget nào nhiệt tâm. Hiện giờ có 10 toán đương chức dự cuộc bay qua Đại tây dương. 5 toán người Pháp là M. Givon với M. Corba, M. Drouhin với M. Levine, M. Costea với M. Lebris, M. de Marmier với M. Favereau, M. Laulhe với M. Torasco; 4 toán người Đức và một toán người Anh.

Nhà Phi hành Weiss đã khởi sự bay một vòng 8.000 km ở miền Đông Âu.

Nhà Phi hành Royer Guillaumot nguyên Phó giám đốc sở Tàu bay Đông dương định đến tháng Septembre thì sẽ bay vòng Paris Calcutta - Hanoi - Peking - Moscou - Paris hiện đã bị ngã ở gần Versail (Pháp).

(Theo Arip ngày 10, 11, 12, 13 août)

ĐỨC

Berlin. - Sở Cảnh-sát đã bắt 3 người thợ làm ở một xưởng hóa-chất vì họ muốn tiết lộ cách thức bí mật chế một chất gì cho người ngoại quốc.

Lễ kỷ-niệm Hiến pháp yên-lặng, không xảy việc gì.

ANH

Ở Ai-ni-lan gần có chính-biến. Bon « Sinnfeiriers » về đảng Cộng-hòa là một phe với M. Valera đã định tuyên thệ công nhân Hiến pháp để có thể dự vào Nghị-viện, nhưng họ nói rằng tuyên thệ đó là vì hình thức đó thôi. Vì mưu ấy phải liên hiệp phân động mới được đa số mười phiếu. Các báo đảng rằng hãy đảng cộng hòa và đảng xã hội liên hiệp với nhau thì M. Cosgrave là hội-trưởng Hội đồng hành chính sẽ từ chức.

(Arip ngày 13 août)

TÝ-LỢI-THÌ

Công sư Hoa kỳ không chịu tiếp các đại biểu của đảng xã hội về việc Sacos và Vauzettii.

(Arip ngày 10 août)

Ý-ĐẠI-LỢI

Số sinh sản lúa giả (soie artificielle) trong năm tháng đầu được 6.200.000 kilos, so với khoản 5 năm 1926 thì gia tăng được 68 phần 100. Số xuất cảng được hơn 257 triệu rưỡi lita (bằng 1 phật lạng).

Arip ngày 12 août

NGA

Moscou. - Trong cuộc hiện thuyết hơn 8 ngày, ông Trotsky và ông Zinoviev không chịu nhượng bộ đầu gì quan hệ, nhưng cũng vẫn được ở lại Hội đồng Trung ương chấp hành ủy-viên.

Arip ngày 12 août

HOA-KỲ

Vì sự nào động xảy ra về việc Sacos và Vauzettii nên luật đi dân ở Mỹ sẽ sửa nghiệm hơn nữa. Những nhà thuê người làm việc phải đòi cho được cái giấy phép cư trú thì mới được thuê.

(Arip ngày 13 août)

Số sinh dục của các nước Âu-châu mỗi ngày một kém

Số sinh-dục của các nước Âu-châu mỗi ngày một kém, cứ xem như biểu kê sau đây thì rõ :

Nước Anh năm 1915 :	28 %	năm 1925 :	15 %
Nước Đức	34 %		30 %
Nước Áo	31 %		13 %
Nước Pháp	31 %		19 %
Nước Nga	46 %		40 %
Nước Bỉ	28 %		21 %
Hà-lan	31 %		29 %
Ý-đại-lợi	31 %		30 %

Như số đã kê trên là tính theo trăm phần trăm trong số 1.000 người. Lệ như nhân khẩu nước Anh trong năm 1915, thì số sinh-dục trong một nghìn người là 28 %, đến năm 1925 kém đi chỉ được 15 %. Các nước khác cũng tính theo như thế. Cứ coi như biểu ấy thì số sinh dục không nước nào hơn trước cả. Xét ra vì có mấy nguyên nhân như sau này :

1) Vì cái tư tưởng khoa học phổ cập, nhân dân thực hành sự văn hóa.

2) Cái tư tưởng nhân dân biến đổi phần nhiều đều theo chủ nghĩa khoái lạc, không muốn sinh con cái.

3) Dân-trí tiến bộ, đời lứa kén chọn rất khó, giai gái không chịu khinh suất kết hôn cùng nhau.

4) Trình-độ sinh-hoạt ngày cao, giai gái vì sự áp bách về đường kinh tế, nên không được không phải tránh sự sinh đẻ.

Vấn-đề nhân khẩu, cùng với 18 tiến thoái về đường văn hóa của thế giới, rất có quan hệ, các nhà nghiên cứu về vấn đề xã-hội, cần phải chú ý lắm vậy.

(T. N. D. B)

BÀN-BẢO KHAI SỰ

Bàn-bảo mới ra đời máy in chưa đặt moteur bằng điện còn phải quay tay và hai ba kỳ đầu sò in nhiều quá nên có hơi chậm, xin các bạn lượng cho.

MỘNG LƯƠNG THƯ QUẢN

VƯƠNG - GIÀ - BẬT

(ANNAM)

(NHATRANG)

Bản đồ các sách quốc văn xuất bản tại Nam Bắc Kỳ. Bản các thư dùng ở các nhà trường : Giấy, vở, bút, mực, tranh quốc sử v. v.

Đại lý các nhà Báo : L'Annam, L'Echo-Annamite, La Tribune Indochinoise, Đông Pháp Thời Báo, Nhật Tân Báo, Thực Nghiệp Dân Báo, Tiếng Dân Báo, Rạng Đông Tập Chi, văn văn.

Đại lý cho nhà thuốc Việt Nam Võ-Dinh-Dần Dược phòng ở SOCONG.

Bán buôn và bán lẻ, các thư vải nội-hóa, và các đồ nội hóa và tạp hóa.

Có cho thuê đủ các thư truyện Quốc ngữ.

THAI-KHANH

Hiệu tôi có bán lẻ y theo giá định của nhà nước, những giấy tín chỉ, tem văn tự, bì thư tem và tem gởi thư, vậy xin mời các ông, các bà sẵn lòng chiêu cô đến mua ở Hiệu tôi, thì tôi cảm ơn lắm.

THÁI-KHÁNH

Mme NGUYỄN-THỊ-HUỆ

COMMERÇANTE

Rue Đỗ-Hữu-Vĩ, TOURANE

LIÊN-THÀNH

ĐÔNG-PHÁP SẢN-VẬT

Cổ-phần hữu hạn Công-ty.

Tư-bản 133.500\$00

Tổng Cục tại	Saigòn
Phân Cục :	Phan-thiết Mũi-né
Phòng phân chất hóa nghiệm :	Khánh-hội (Sài-gòn) Thạnh-Đức (Phan-thiết)
Xưởng chế tạo :	Khánh-hội (Sài-gòn) Đức-Thắng (Phan-thiết) Hưng-long (Phan-thiết) Ấu-hải (Phước-hải) Hải-Tân (Phước-ti) Khánh-thị (Mũi-né)
Phòng nghỉ :	Thạnh-đức (Phan-thiết)
Công ty thành lập đã quá 20 năm, chuyên nghề chế tạo và bán nước mắm, nước chấm ngon lành, hợp pháp vệ sinh, đóng gói nhà nước, đồng nhân chiến công, xin nhận rõ nhãn hiệu tam sắc Liên-Thành.	
Phòng nghỉ thì rộng rãi mát mẻ, rất thích cho khách du lịch.	

Tiêng đồn vang.

Đi đến đâu cũng nghe thấy tiếng hạ đồn vang về mấy thứ thuốc của Hiệu chính Từ-ngọc-Liên 46 rue Principale à Dapcau và chỉ điểm Từ-ngọc-Liên 74 rue Tienisin à Hanoi.

Nhất là những thuốc cam trẻ như là : «Hỏa trùng phi nhi tán» n. 11 giá 0 p. 40 để trị các chứng cảm sốt, cam run, đi sòng phân, ỉa cứng tanh, to bụng ỉa không tiêu, gây cơn, chỉ dùng 1 lọ thì sạch cam, khiến trẻ ăn được mà trở nên khỏe mạnh. - Thứ hai đến thuốc Ho trẻ con n. 1 giá 0 p. 35 rửa trẻ ho nặng đến đâu cũng khỏi. - Thứ ba đến thuốc lỵ n. 5 giá 0 p. 48 bất kỳ già trẻ ru bệnh kinh niên chỉ dùng 1 lọ là khỏi hẳn. - Thứ tư đến rượu bổ n. 2 để trị các chứng

tê bại đau xương thì thánh lắm, rượu này các ông bà già dùng thì khỏe lại giá 2 p. 00. - Bản liệu lại có thứ thuốc ghê chữa rất giản dị giá 0 p. 10 Còn 2 thứ thuốc nữa, khắp ba kỳ Trung Nam Bắc đều biết tiếng là thuốc lâu n. 3 giá 1 p. 50 thuốc dương mai n. 6 giá 2 p. 00, Hai thứ thuốc này đã được thiên hạ tặng cho bản phòng chủ nhân cái danh hiệu «Vua thuốc lâu».

Các hiệu đại lý : Haiphong Hương Hải Thư Diễm, 92 Boulevard Bonnal. - Nam địnhlech Sinh Đường 190 phố Khách. - Vinh M. Lê đình Mai, n. 3 Yen miếu sau đền Hội quán. - Tuyên quang hiệu thợ may Lương viết Tư 6, Rue Xuân hóa. - Hanoi Kim đức Giang, 83 phố Hàng Bờ.

VIỆT-NAM DƯỢC-PHÒNG

PHẠM-ĐOÀN-ĐIỂM

(Tổ-nhiếp trường Y-khoa Hanoi Nguyễn Báo-chủ viên số 1-tế Annam) HIỆU CHÍNH : TOURANE, ANNAM Đến ngày 22 Août này thì nhà Việt-nam dược-phòng của M. Phạm-đoàn-Điểm sẽ khai trương, có đủ các thứ thuốc ở Tây và nhiều thuốc tự chế nhân báo-chế lấy.

Xin quý khách chú ý và chiếu cố đến cho

Còn gì hơn !

Trong 2 giờ đồng hồ có thể biết được các việc lạ trong thế-giới. Ai không tin xin đến Cinéma TAM-TÂN đường Paul. Bert Hué thì biết.

NHÀ IN TIẾNG DÂN

ĐƯỜNG ĐÔNG-BA. - HUẾ

IN SÁCH VÕ VÀ CÁC GIẤY MÀ